

TĖVAI IR MOTINOS

Katechezė ruošiantis X Pasauliniam šeimų susitikimui
Romoje, 2022 m. birželio 22–26 d.

5-OJI KATECHEZĖ: TĖVAI IR MOTINOS

Gimdančios meilės galia

Kelias į šventumą, kuriuo pradeda eiti tėtis ar mama, driekiasi per jų tarpusavio meilės augimą ir jų savo vaikams dovanojamą meilę.

Nuostabiai gražus ir galingas pašaukimas yra tapti tėvu ir motina. Šį pašaukimą sudaro **dalijimasis gyvybę gimdančios meilės galia su Dievu**, kūniškai ir dvasiškai. Tai pašaukimas, kuris tęsis visą gyvenimą ir esant bet kokioms aplinkybėms. Vyro ir moters meilė visuomet yra vaisinga, net kai nėra vaikų arba kai tėvai pasensta. Išties sutuoktiniai visuomet gali gimdyti Dievo vaikus.

Gailestinga ir maloninga meilė

Išėjimo knygoje, po to, kai žydų tauta buvo pagarbinusi aukso veršį, Viešpats atskleidė Mozei savo Meilės esmę:

*Viešpats, nužengęs debesyje, buvo ten su juo ir ištarė savo vardą „Viešpats“. Ir Viešpats praėjo prieš jį, tardamas: „Viešpats, Viešpats, **esu gailestingas ir maloningas Dievas, lėtas pykti, kupinas gerumo ir ištikimybės, lydintis gerumu lig tūkstantosios kartos, atleidžiantis kaltę, nusižengimą ir nuodėmę“** (Iš 34, 5–7).*

Stabtelkime ties šiais dviem žodžiais: gailestingas ir maloningas. Hebrajiškai tai yra *raham* ir *hesed*; abu reiškia meilę, gailestingumą, tačiau esama svarbių skirtumų, kurie gali mums padėti suprasti kelią į šventumą per tėčio ir mamos meilę.

Hesed yra dažniausiai Senajame Testamente vartojamas terminas norint nusakyti gailestingumą ir meilę. Tai reiškia švelnumą, apimantį ištikimybę, saugumą, pasitikėjimą, tai meilė, kuri patvirtina ir palydi, kuri nepalieka, kuri lieka tvirta ir teikia saugumą.

Raham kyla iš žodžio *reham*, kuris hebrajiškai reiškia gimdą, vietą, kurioje formuojasi ir auga vaiko gyvybė: tai meilė, kuri formuoja kūną, globoja, saugo, maitina ir priima kažkieno kito buvimą.

Tokiu būdu mums atskleidžiamos dvi Dievo meilės dimensijos: tėviškoji – vyriškoji ir motiniškoji – moteriškoji. Vyriškoji meilė persunkta švelnia, bet galinga, veiklia energija, o moteriškoji meilė gimdo, kuria, maitina nuo pat iščių. Mama ir tėtis savo vaikams yra konkreti šios meilės išraiška.

Viešpats yra gailėstingas ir mylintis, lėtas supykti ir kupinas ištikimos meilės. Ne visą laiką jis barsis nei bus supykęs per amžius. Jis elgiasi su mumis ne pagal mūsų nuodėmių dydį nei atmoka mums pagal mūsų kaltės. **Juk kaip aukštai nuo žemės yra dangūs, taip didi yra jo ištikima meilė (hesed) pagarbiai jo bijantiesiems; kaip toli yra Rytai nuo Vakarų, taip toli nuo mūsų jis išsklaido mūsų nuodėmes. Kaip tėvas gailisi vaikų, taip Viešpats gailisi (raham) jo pagarbiai bijančiųjų. Juk jis žino, kokie mes padarai, – atsimena, kad mes esame dulkės** (Ps 103, 8–14).

Tėčio ir mamos, kurie trokšta priimti savo pašaukimą į šventumą, meilė geba atlikti veiksmus, kuriuos gali daryti tik Dievas: **kurti ir atleisti**.

Išties Senajame Testamente išskirtinai Dievui yra priskiriami šie du veiksmai: ‚kūrimas‘ [br‘] ir ‚atleidimas‘ [slh].

Kaskart, kai tėvas ir motina priima gyvybę ir ją globoja, kaskart, kai atleidžia vienas kitam ir tęsia savo kelią, **jie nuleidžia Dangų ant žemės**. Išties tuo momentu juose veikia Šventoji Dvasia.

*„Taigi pirmutinis poreikis yra būtent šis – kad tėvas būtų esamas šeimoje. Kad būtų arti žmonos, dalydamasis viskuo: džiaugsmu ir skausmu, sunkumais ir viltimi. Kad būtų arti augančių vaikų: kai jie žaidžia ir kai įsipareigoja, kai būna nerūpestingi ir kai įsibaiminę, kai būna kalbūs ir kai tyli, kai yra drąsūs ir kai bijo, kai klysta ir kai grįžta į teisingą kelią; tėvas visuomet turi būti esamas. Esamas nereiškia kontroliuojantis! Pernelyg kontroliuojantys tėvai gniuždo vaikų asmenybę, neleidžia jiems užaugti. [...] Geras tėvas **moka laukti ir atleisti** iš visos širdies. Žinoma, jis taip pat geba ryžtingai nubausti: jis nėra silpnas, nuolaidus, sentimentalus. Tėvas, kuris **moka nubausti nežemindamas**, sugeba apsaugoti negailėdamas savęs.“¹*

*„Būti motina nereiškia vien tik dovanoti vaiką pasauliui, tai taip pat ir gyvenimo pasirinkimas. Ką pasirenka motina, koks yra jos gyvenimo pasirinkimas? Motinos gyvenimo pasirinkimas – **apsisprendimas dovanoti gyvybę**. Tai didinga, tai yra gražu.*

*Visuomenė be motinų būtų nežmoniška visuomenė, nes motinos visuomet, netgi blogiausiais momentais, liudija **švelnumą, atsidavimą ir moralinę stiprybę**. Motinos dažnai perduoda giliausią religinės praktikos prasmę. Žmogaus gyvenime tikėjimo vertė įrašyta pirmose vaiko išmoktose maldose, pirmuose maldingumo aktuose. Tai žinia, kurią tikinčios motinos gali perduoti be didelių aiškinimų: šie ateina vėliau, tačiau tikėjimo sėkla yra tie ankstyvi brangūs momentai. Be motinų ne tik nebūtų naujų tikinčiųjų, bet ir tikėjimas prarastų didelę dalį savo paprastos ir stiprios šilumos.“²*

¹ Popiežius PRANCIŠKUS, Bendrosios audiencijos katechezė, Pauliaus VI salė, trečiadienis, 2015 02 4

² Popiežius PRANCIŠKUS, Bendrosios audiencijos katechezė, Pauliaus VI salė, trečiadienis, 2015 01 7

Patartina palikti laiko, kad kiekvienas galėtų vėl perskaityti katechezę, stabtelėdamas prie to, kas ypatingai suskamba širdyje.

Pasiūlymai apmąstymui poroje / šeimoje ir bendruomenėje

- Dar kartą perskaitykime popiežiaus Pranciškaus žodžius ir apmąstykite savo buvimą tėvu ar savo buvimą motina.
- Sutuoktinių meilė yra vaisinga: per ją gimsta Dievo vaikai, reiškiasi dvasinė tėvystė ir motinystė, per ją ne tik savo vaikams, bet ir visiems dovanojama švelni, priimanti, tvirta ir užtikrinta Dievo Tėvo Meilė. Kokius dvasinius vaikus Dievas mums patiki šiuo mūsų gyvenimo momentu?

Pagilinimui

<https://eis.katalikai.lt/vb/popieziai/pranciskus/audiencijos/2015-02-04>

<https://eis.katalikai.lt/vb/popieziai/pranciskus/audiencijos/2015-01-07>

Dangiškasis Tėve,

ateiname Tavo akivaizdon padėkoti už didžiąją šeimos dovaną.

Meldžiame Tave už visas Santuokos sakramentu pašventintas šeimas. Tegul kiekvieną dieną jos iš naujo atranda gautas malones, ir kaip mažosios namų Bažnyčios teliudija Tavo buvimą ir meilę, kuria Kristus myli Bažnyčią.

Meldžiame Tave už visas šeimas, kurios susiduria su sunkumais ir kančia dėl ligų ar vien Tau žinomų aplinkybių. Palaikyk jas ir padėk suprasti šventumo kelią, į kurį jas kvieti, kad jos patirtų begalinį Tavo gailingumą ir rastų naujų būdų augti meilėje.

Meldžiame Tave už vaikus ir jaunimą. Lai jie sutiks Tave ir džiaugsmingai atsilies į pašaukimą, kurį Tu jiems numatei.

Meldžiamės už jų tėvus bei senelius. Tegu jie žino, kad yra Dievo tėvystės ir motinystės ženklai, kai rūpinasi vaikais, kurių kūnus ir dvasią Tu jiems patikėjai, taip pat ir per brolystės patirtį, kurią šeima gali duoti pasauliui.

Viešpatie, suteik, kad kiekviena šeima ypatingą savo pašaukimą į šventumą Bažnyčioje išgyventų kaip kvietimą tapti misionieriško uolumo kupiniais mokiniais, tarnautų gyvybei ir taikai, bendrystėje su mūsų kunigais, pašvęstojo gyvenimo nariais ir visais pašaukimais Bažnyčioje.

+ + +

Palaimink Pasaulinį šeimų susitikimą.
Amen.